

فقه اسلامی - 25

احکام تربیتی

نماز

مبطلات نماز

مسئله 1 - اموری که اگر در اثناء نماز انجام شوند ، نماز را باطل می کنند عبارتند از:

- 1- از بین رفتن یکی از شرایط نماز ؛ (شرایط نماز قبلا توضیح داده شد؛ مانند مباح بودن مکان نماز و پاک بودن لباس نماز گزار).
- 2- باطل شدن وضو در اثناء نماز.
- 3- دست بسته نماز خواندن به صورت عمدی و به نیت اینکه جزء نماز است.
- 4- گفتن "آمین" بعد از قرائت سوره حمد از روی عمد و به نیت اینکه جزء نماز است.
- 5- روی برگرداندن از قبله.
- 6- حرف زدن عمدی.
- 7- خندیدن باصدا به صورت قهقهه.
- 8- گریه کردن عمدی با صدای بلند برای دنیا.
- 9- کار زیادی که صورت نماز را به هم بزند.

10- خوردن و آشامیدن در حین نماز.

11- شک کردن در رکعت های نمازهای دو رکعتی و سه رکعتی؛ همچنین شک میان رکعتها اول و دوم نمازهای چهار رکعتی.

12- کم یا زیاد کردن عمدی یا سهوی ارکان نماز (تکبیرة الاحرام ، نیت ، قیام ، رکوع ، دو سجده)؛ همچنین کم یا زیاد کردن یکی از واجبات نماز به صورت عمدی.

مسئله 2 - اگر عمداً در حین نماز حرف بزند، حتی يك کلمه ، نماز او باطل است.

مسئله 3 - سخن گفتن از روی سهو و فراموشی نماز را باطل نمی کند.

مسئله 4 - ذکر خدا و قرائت دعا، در نماز جایز است؛ چه عمدی باشد و چه غیر عمدی.

مسئله 5 - تکرار کردن یک آیه از حمد و سوره در قرائت یا ذکرهای رکوع و سجود و تشهد اگر برای ثواب یا برای احتیاط باشد ، مانعی ندارد، اما اگر به حد وسواس برسد یا او را از حال نمازگزار خارج کند یا از حدی که برای انکار قبلا بیان شد بگذرد ، اشکال دارد.

مسئله 6 - نمازگزار نباید در حال نماز به دیگری سلام کند، ولی اگر دیگری به او سلام کند جواب او واجب است، اما جواب باید مطابق سلام باشد، مثلاً اگر گفت: «سلام» در جواب بگوید: «سلام» و اگر بگوید «سَلَامٌ عَلَیْكُمْ» در جواب بگوید «سَلَامٌ عَلَیْكُمْ» .

مسئله 7 - اگر کسی در حال نماز جواب سلام را ندهد گناه کرده ولی نمازش صحیح است.

مسئله 8 - اگر کسی وارد مجلس شود و به جمعیت نمازگزار سلام کند، جواب او بر همه واجب است، ولی اگر يك نفر جواب دهد، از دیگران ساقط می شود.

مسئله 9 - خنده با صدا نماز را باطل می کند ، اما تبسم و لبخند، نماز را باطل نمی کند، هر چند عمدی باشد.

مسئله 10 - گریه کردن با صدا برای دنیا ، نماز را باطل می کند ؛ ولی اگر گریه برای خدا و به یاد آخرت باشد ، نماز صحیح است ؛ بلکه موجب ثواب نیز می باشد.

مسئله 11 - کارهایی که صورت نماز را به هم می زند مانند راه رفتن ، کف زدن ، بالا پریدن و مانند آن، خواه از روی عمد باشد یا از روی فراموشی ، نماز را باطل می کند، اما کارهایی که صورت نماز را به هم نمی زند مانند اشاره کردن با چشم و ابرو یا اشاره کردن با انگشت، اشکالی ندارد.

مسئله 12 - خوردن و آشامیدن اگر به گونه ای باشد که صورت نماز را به هم زند، موجب باطل شدن نماز است، ولی اگر مزه غذا یا ذرات بسیار ریز باقیمانده غذا در دهان باشد و موقع نماز فرو برد نماز را باطل نمی کند.

مسئله 13 - اگر رکنی از ارکان نماز را کم یا زیاد کند عمداً باشد یا سهواً، مانند کم و زیاد کردن رکوع، یا دو سجده ، موجب باطل شدن نماز است، اما کم و زیاد کردن یکی از واجبات دیگر که رکن نیست، اگر از روی فراموشی باشد اشکالی ندارد و اگر از روی عمد باشد نماز را باطل می کند.

مسئله 14 - هرگاه بعد از تمام شدن نماز شك کند که چیزی از مبطلات را در نماز انجام داده یا نه ، به شك خود اعتنا نکند و نمازش صحیح است.